

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING RUIMTE EN WONEN

Datum: 6 december 2017
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 20.00 – 21.38 uur

Aanwezig: mevrouw **K.W. van Doesen-Dijkstra (voorzitter, D66)**, de dames F. Woudstra (D66), S.M. Brouwer (PvdA), P. Brouwer (GroenLinks), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), de heren B.N. Benjamins (D66), D. Brandenburg (SP), B. de Greef (SP), M. van der Laan (PvdA), M. van der Glas (GroenLinks), M.D. Blom (VVD), W. Spoelstra (VVD), R. IJtsma (Stadsparij), R.F.M. Lamers (CDA) *tot B2*, H.P. Ubbens (CDA), W.S. Wolke (Student en Stad), W. Pechler (Partij voor de Dieren), J. ten Hoove (100% Groningen)

Namens de griffie: mevrouw A. Weiland (commissiegriffier)

Namens het college: de heer R. van der Schaaf (PvdA)

Verslag: de heer J. Bosma (Notuleerservice Nederland)

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 20.00 uur en heet iedereen hartelijk welkom, in het bijzonder de heren Pechler en Wolke tijdens hun eerste commissievergadering.

Wethouder Van der Schaaf:

- Liet het 22^e jaarboek Hervonden stad ronddelen.
- Besloot positief over verlenging van de aanstelling van de stadsbouwmeester Jeroen de Willigen met drie jaar. Hij geeft een goede impuls aan het denken over ruimtelijke ordening, de nieuwe welstandstoets en interne coaching.

A.2. Vaststelling verslagen van 1 en 15 november 2017

De verslagen worden ongewijzigd vastgesteld.

A.3. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.4. Afspraken en planning

Er zijn geen vragen of opmerkingen.

A.5. Conformstukken

A.5.a. Herziene exploitatiebegroting Complex Hergebruik Grond (raadsvoorstel 17 november 2017)

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 20 december 2017.

A.5.b. Vaststelling bestemmingsplan Gasleiding Groningen-Winschoten (raadsvoorstel 17 november 2017)

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 20 december 2017.

A.5.c. Voorbereidingsbesluit Openbaar Vaarwater (raadsvoorstel 21 november 2017)

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 20 december 2017.

A.6. Ingekomen stukken

Er zijn geen vragen, opmerkingen of agenderingen.

A.7. Rondvraag

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Vraagt of de raad alsnog de verslagen krijgt over de welstandstoets, zoals de wet voorschrijft.

Dhr. Ubbens (CDA):

- Informeert hoe het twee jaar na vaststelling van het plan en nieuwe financieringswijze staat met de woontoren voor jongerenhuisvesting bij Cortingborg-2. Wanneer gaat er gebouwd worden?

Wethouder Van der Schaaf:

- Erkent dat de gemeente in gebreke is gebleven en stelt voor in het tweede kwartaal 2018 met een uitgebreid verslag over de welstandstoets te komen voor de jaren 2015-2017 met bespiegelingen hoe het bevalt, wat verbeterpunten zijn en met de gebruikelijke inhoudelijke punten.
- Antwoordt dat de nieuwe financiering niet meer nodig is sinds Nijestee Cortingborg-2 overnam. Een vergelijkbaar model wordt wel in Meerstad toegepast en krijgt wellicht een vervolg.
- Verwacht ieder moment de aanvraag voor een omgevingsvergunning met een aantal aanpassingen. Het ontwerp is gelijk gebleven, de discussie over aardbevingbestendig bouwen speelde.
- Stuurt op de start van de bouw volgend jaar, de woningen zijn hard nodig.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Uitvoeringsprogramma Suikerfabriek-terrein (raadsvoorstel 17 november 2017)

Dhr. Menger (inspreker op persoonlijke titel):

- Vindt dat het gebrek aan integraal ontwerpen zorgt voor kansen missen wat betreft de ringweg.
- Hekelt het afsluiten van de fietstunnel naar de Van Heemskerckstraat.
- Roept op na te denken over de juiste ligging van het spoor. Dubbelspoor over het voorterrein geeft meer lucht.
- Raadt aan Station Suikerunie bij het begin van vastgoedontwikkeling operationeel te hebben. Goede ontsluiting kan de parkeerbehoefte terugbrengen tot een derde van normaal.
- Oppert de blauwe trap van het hoofdstation her te gebruiken.
- Verwijst naar het station Barneveld-Noord ter inspiratie voor industrieel karakter.

Dhr. Pechler (Partij voor de Dieren):

- Pleitte voor een focus op duurzame in plaats van economische groei en is tevreden over het huidige programma met veel duurzame maatregelen met meteen innoverende plannen in uitvoering.
- Ziet uit naar een wijk vol bewuste burgers die zonder aardgas wonen en eigen elektra opwekken.
- Pleit vanaf de start van de ontwikkeling het station klaar te hebben, liefst met hergebruikte brug.
- Vindt het logisch de meest verontreinigde grond het minst te bebouwen om risico's te verkleinen.
- Is voor een hoger aandeel socialehuurwoningen dan 15%.
- Hoopt dat de verdere uitwerking ruimte biedt aan tiny houses, die hier goed zouden passen.

Dhr. Blom (VVD):

- Drong er altijd al op aan dit gebied met grote potentie eerder te ontwikkelen.
- Pleit voor goede ontsluiting, want de gunstige ligging heeft geen waarde als je er niet kan komen.
- Verzoekt verbinding te zoeken met ProRail voor tunnels onder het spoor. ProRail heeft hier belang bij en kan eraan bijdragen.
- Ziet graag de aanleg van een station. Het station Hoogkerk was er vroeger al.
- Vraagt te kijken of een combinatie van stations in Hoogkerk en op het Suikerunierrein mogelijk is.
- Roept op geen onnodige Engelse termen te gebruiken, op zijn hoogst Grunneger termen.

Dhr. Lamers (CDA):

- Deelt het hoge ambitieniveau.
- Sluit aan bij de vragen en opmerkingen over ontsluiting.
- Vindt het goed te streven naar het aansluiten bij de meest recente duurzame technieken.
- Krijgt graag meer duidelijkheid over aantallen socialehuur- en gezinswoningen.
- Zou het mooi vinden als ontwikkeling op het voorterrein eerder kan dan in 2030 met oog voor contractuele verplichtingen.

Dhr. Benjamins (D66):

- Is enthousiast over de inspirerende plannen en ambities.
- Pleit voor extra ontsluitingen in de beginfase richting Hoogkerk, dit zou echt een meerwaarde zijn.
- Steunt de volgorde eerst in te zetten op Station Hoogkerk en dan een station op het voorterrein.

- Roept op alleen te spreken over de Suikerfabriek en niet meer over Suikerunie.

Dhr. Brandenburg (SP):

- Sluit aan bij de opmerking van de VVD over taalgebruik.
- Ziet alle reden tot bouwen en vindt het logisch in te zetten op gasloosheid.
- Pleit voor voldoende betaalbare woningen (sociale huur en tot 1.000 euro). Iedereen moet goed kunnen wonen of een tuintje kunnen hebben. 15% is ondergemiddeld, Amsterdam gaat uit van 30%.
- Roept op de nieuwste inzichten in sociale geografie mee te nemen om kloven te verkleinen.
- Ziet graag meer aandacht voor fysieke en sociale gezondheid dan stimuleren van fietsgebruik.
- Bepleit juist hier waar veel Groningers gewerkt hebben, paleizen voor arbeiders te doen verrijzen.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Vindt dat glossy's en glossywoorden beide niet nodig zijn.
- Leest veel visie en weinig concrete plannen.
- Staat achter de duurzaamheidsambities, maar ziet dat de uitvoering er nog lang niet is.
- Informeert naar het aandeel socialehuurwoningen.
- Benadrukt het belang van zorgvuldige voorbereiding gezien het risico van maximaal 50 miljoen euro vanwege verontreiniging.
- Vraagt zich af of het geen autoluwe wijk zou kunnen worden. Zijn alle autoverbindingen op lange termijn nodig met het oog op elektrisch vervoer en de perfect werkende ringweg binnen acht jaar?
- Verbaast zich over tunnels onder het spoor. In Vinkhuizen worden ze juist weggehaald.
- Ziet dat er genoeg voorzieningen in Hoogkerk en Vinkhuizen zijn. Een buurtsuper lijkt niet nodig.

Dhr. Van der Laan (PvdA):

- Is blij dat het college gehoor geeft aan de oproep versneld te ontwikkelen.
- Sluit deels aan bij de SP en wil een gemengde wijk met een substantieel deel van 20% socialehuurwoningen.
- Wil een volwaardige wijk met voorzieningen, al zet de gemeente zelf geen buurtsuper neer.
- Verwacht dat de wijk meer gaat leven bij Groningers wanneer erdoorheen gefietst kan worden.
- Zou het mooi vinden de energie van goede initiatieven op het voorterrein na 2030 te behouden en samen te laten gaan met bebouwing. Een buurtresto zou goed passen in het stedelijke milieu.
- Ziet de suikersilo als toekomstig cultuurcentrum en/of hart van de wijk.
- Stelt voor rond de zomer op werkbezoek te gaan om ontwikkelingen te aanschouwen.

Dhr. Van der Glas (GroenLinks):

- Begrijpt de druk om woningbouw te versnellen, maar roept op de huidige hoge natuurwaarden in acht te nemen. In het uitvoeringsprogramma mist aandacht voor de ecologische structuur.
- Is enthousiast over de duurzaamheidsambities.
- Onderstreept het belang van ontsluiting. Langs het Hoendiep beginnen is goed. Het no-regret-principe betaalt zich uit.
- Ziet ook graag dat waardevolle initiatieven ook na 2030 ruimte krijgen.
- Vraagt hoe het festivalterrein zich verhoudt tot woningbouw. Is Paradigm straks nog mogelijk?
- Wil weten waarom woonschepen niet mogelijk zijn aan de zuidzijde van het Hoendiep.
- Pleit voor een substantieel deel socialehuurwoningen, minstens op het niveau van Meerstad.
- Wacht nog op een voorstel over tiny houses. Ziet het college kansen in dit gebied?

Dhr. Ten Hoove (100% Groningen):

- Is blij dat de plannen eindelijk uitgewerkt kunnen gaan worden.
- Vraagt waarvoor een MER wellicht noodzakelijk is en of dit voor problemen zorgt.
- Is benieuwd of het geschikt maken van de tunnel bij de Campinglaan op voorhand al wordt onderzocht of pas bij het doortrekken van de Diamantlaan.
- Hoopt op zoveel mogelijk socialehuurwoningen en pleit voor een initiatief als Knarrenhof.
- Is blij dat er meer dan 100% hernieuwbare energie opgewekt gaat worden.
- Vraagt of een station op het voorterrein op korte termijn haalbaar en betaalbaar is.

Dhr. Wolke (Student en Stad):

- Stemt in met de plankosten en de gefaseerde aanpak, zodat het meteen onderdeel van de stad wordt.
- Is tevreden met de eerste aanzet voor ontsluiting van de westkant voor fietsers en voetgangers, hoe eerder hoe beter.

- Is enthousiast over de duurzame invulling van deze klimaatneutrale hub. Het is goed voor het milieu en voor het aanzien van de stad.
- Is benieuwd naar de gevolgen voor de festivallocatie. In hoeverre en hoe lang is deze beschikbaar?

Dhr. IJtsma (Stadspartij):

- Zag altijd al veel kansen in het gebied voor een studentencampus, dat is beter dan hoogbouw in de bestaande stad.
- Vindt 550 woningen in De Kreken voor 2030 aan de lage kant gezien de hoge opgave en pleit voor het uitwerken van meer progressieve scenario's voor deze stadswijk met een gunstige ligging.
- Schrikt van de hoge kosten, al wordt verwacht dat de grondexploitatie positief afsluit. De risico's zijn hoog en niemand wil een debacle zoals Meerstad.
- Vraagt of socialewoningbouw op de vloeivelden zou kunnen als uitgangspunt.
- Verifieert of gewerkt gaat worden met city plots en multifunctionele parkeerhubs.
- Ziet het document goed aansluiten bij duurzaamheid en energieneutraliteit, maar had ook tiny houses verwacht. Zou dat niet kunnen?
- Vraagt of een tijdige spoorwegovergang mogelijk is om een ook kostbare tijdelijke oplossing te voorkomen. Wellicht is hergebruik van de Blauwe Brug goedkoper of een bewaakte overgang.
- Vraagt of de fietstunnel verbonden kan worden met de Van Heemskerckstraat en hoe verhoudt zich dit tot de aanpak van de Westelijke Ringweg?
- Is benieuwd of een tijdelijk station in een eerdere fase mogelijk is.
- Ziet dat buslijn 8 pas na 2040 verlegd kan worden. Op de middellange termijn lijkt de bereikbaarheid slecht te blijven.
- Verifieert of het lang duurt tot voorzieningen ontwikkeld worden gezien de lage uitgifte.
- Wil weten hoe qua locatie en fasering rekening gehouden wordt met geluidsoverlast door de tijdelijke invulling voor woningbouw aan het Hoendiep vanaf 2025.
- Informeert naar de landmarks Energy Tower en Silokathedraal.

Wethouder Van der Schaaf:

- Spreekt van het Suikerfabriekterrein. New Sugar District is door het bureau bedacht dat de ontwerpschets maakte.
- Begrijpt de kritiek op Engelse termen, maar veel trends zijn ook internationaal zodat een begrip als zero waste bijvoorbeeld niet vreemd overkomt.
- Dankt de commissie voor de positieve geluiden. Het enorme gebied biedt kansen voor verschillende karakteristieken en ontwikkeling verbindt ook Vinkhuizen met het Stadspark.
- Wijst op de relatief hoge kosten om een bedrijventerrein geschikt te maken voor woningbouw. Sanering en infrastructuur zijn kostbaar.
- Probeert de kosten beperkt te houden door externe subsidies en een slimme grondexploitatie.
- Vindt het terecht dat gezondheid wordt genoemd, dit hoort er vanaf het begin integraal bij.
- Noemt 15% socialewoningbouw substantieel en doet er alles aan dit nog hoger te maken.
- Kiest voor een gemengde inclusieve wijk met sociale huur, middenhuur en woningen voor bijzondere doelgroepen. Het wordt echt een moderne stadswijk, circulair en gasloos, dichtbij het centrum met wonen en werken en voorzieningen die versterkend werken voor omliggende wijken.
- Heeft aandacht voor robuust ecologisch verantwoord groen en water, wellicht volgt een keuze voor minder grote privéterreinen. Anderzijds moeten mensen er wel willen wonen.
- Begrijpt het ongeduld van de ChristenUnie, maar het bouwrijp en bereikbaar maken vraagt nu eenmaal tijd.
- Neemt opmerkingen van de bewonersorganisatie Hoogkerk over de Van Swedenlaan mee.
- Heeft middelen voor Station Hoogkerk en ziet momenteel geen ruimte voor een station op het voorterrein. De ontwikkeling en bewoning moet een stuk verder zijn voor dat in beeld komt. Tijdelijke stations als in Europapark kunnen een optie zijn.
- Geeft aan dat ProRail niet meer meewerkt aan oplossingen als spoortunnels en tijdelijke overgangen en zal goed afwegen of een tijdelijke oplossing slim en goedkoop is of toch ineens een bestendige.
- Stuurt het project ook aan met de wethouder Verkeer en zal wanneer nodig contact opnemen met ProRail.
- Antwoordt dat permanente bewoning op het voorterrein in tiny houses nu niet mogelijk is.

- Sluit tiny houses elders niet uit, al ligt realisatie op korte termijn niet voor de hand.
- Vindt de suggestie van een werkbezoek rond de zomer een goede om de infrastructuur en de vele mooie activiteiten te bezichtigen. De manifestatie van Claudia Jongstra is ook een aanrader.
- Sluit op voorhand niet uit dat goed draaiende tijdelijke activiteiten permanent kunnen worden, dat is aan de raad van dat moment. Ineens schoonvegen is niet de insteek, er zal wel een ander financieringsmodel onder de activiteiten moeten liggen.
- Hoopt dat de activiteiten net als in het Ebbingekwartier de ontwikkeling ten goede komen.
- Kijkt zeker naar nieuwe inzichten uit de sociale geografie.
- Beoogt nadrukkelijk niet om grote doorgaande wegen te creëren, wel doorgaande fietsverbindingen van oost naar west. Bij het plan voor De Kreken kan de discussie over autoluwe wijken verder gaan.
- Probeerde Knarrenhof eerder in Vinkhuizen en Beijum te faciliteren, hier zou dat ook prima kunnen.
- Acht de vloeivelden in eerste instantie minder geschikt voor socialewoningbouw, er zijn weinig voorzieningen in de buurt, maar is daar op voorhand niet tegen gemengde prijscategorieën.
- Beamt dat het ontwerp van de tunnel onder de ringweg goed moet zijn. Het is wel anders dan een spoortunnel, maar blijft een kwetsbaar punt.
- Reageert op de Stadspartij dat de knoop van de ringweg rond het Suikerfabriekterrein recent nog is aangepakt, de studie betreft het noordelijk deel.
- Wijst op de nabije busbaan Peizerweg met een hoogwaardige verbinding met transferium en binnenstad. Op voorhand is de wijk niet slecht bereikbaar voor OV.
- Antwoordt dat het festivalterrein en De Kreken ver uit elkaar liggen. Hoediep ligt dichterbij, ontwikkeling en fasering zullen rekening moeten houden met de geluidscontouren. Tempo, aantallen en maatregelen kunnen woningbouw best mogelijk maken voor 2030.
- Wijst op de hotelachtige functie die Van Wijnen op het voorterrein bouwt, dit zal ook informatie opleveren over de geschiktheid van het voorterrein en omgeving voor bewoning.
- Legt uit dat een MER vrijwel zeker nodig is vanwege de omvang van het gebied. Ook los van de MER moet de vervuiling aangepakt worden en de MER gaat over meer dan vervuiling.

Het raadsvoorstel wordt op verzoek van de SP als éénminuutinterventie geagendeerd voor de raad van 20 december 2017.

B.2. Vaststelling Erfgoednota 2017 (raadsvoorstel 17 november 2017)

Mw. Woudstra (D66):

- Merkt dat erfgoed leeft onder Groningers en is trots op de burgerparticipatie.
- Is blij met de aandacht voor duurzaamheid, groen en water in een gebiedsgerichte aanpak.
- Vindt de nieuwe cultuurhistorische waardenkaart van cruciaal belang.
- Beveelt aan speciale aandacht te besteden aan erfgoed in de dorpen.
- Is blij dat de jaarverslagen er alsnog komen en ziet de toekomst vol vertrouwen tegemoet.
- Hoopt dat het lukt de actiepunten uit te voeren, erfgoed heeft ook economische en toeristische waarden.

Dhr. Spoelstra (VVD):

- Wijst op het grote belang van goed erfgoedbeleid in een historische stad als Groningen.
- Vindt de nota een goede balans tussen betaalbaarheid, behoud en benutting.
- Steunt de overgang van objectgericht naar gebiedsgericht werken.
- Is voor de lijn eerst te kijken naar de huidige besteding en benutting alvorens naar andere financiering te kijken.

Mw. Brouwer (PvdA):

- Wil zuinig zijn op het erfgoed dat Groningen tot een van de mooiste steden maakt.
- Is blij dat er meer aandacht is voor het totale aanzien van straten en gebieden.
- Vindt een mooi voorbeeld de genoemde sleeping beauty's die wachten wakker gekust te worden.
- Is positief over het brede participatieproces, dat verder gaat dan een inspraakavond.
- Vindt het een mooi streven zoveel mogelijk actiepunten te realiseren. Later kan gekeken worden of meer nodig is, want erfgoedbeleid heeft een lange adem nodig.

Dhr. Pechler (Partij voor de Dieren):

- Noemt de rijke geschiedenis van de stad een van de mooiste aspecten.

- Is trots op de respons van het stadspanel en de hoge waardering onder de bevolking.
- Is blij dat de gemeente erfgoed koestert en erin investeert met speciale aandacht voor duurzaamheid.
- Stelt dat een specialistische energieadviseur besparingen hand in hand kan laten gaan met behoud van aanzicht en cultuurhistorische waarden. De maatregelen verdienen zich grotendeels terug.

Dhr. Van der Glas (GroenLinks):

- Is tevreden met de nota, die min of meer klaar is voor de Omgevingswet.
- Ziet in de goed ingevulde enquête en het boekje Hervonden stad bewijs van het grote belang.
- Pleit ervoor wanneer dat kan ook middelen te reserveren voor nieuwere bouwwerken van na 1960 die het behouden waard zijn.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Vindt het een goed proces. Het is leuk dat de sleeping beauty's benoemd zijn. Stadgers zijn erg enthousiast over erfgoed en de verhalen daarachter. De havenkranen lopen al een poosje.
- Is voor extra middelen na 2020, al gaat een volgende raad daarover. Erfgoed brengt de stad veel.
- Vindt de reactie op de inspraak van het platform wat technisch. Kunnen Stadgers op de overheid rekenen wat betreft onbekende en onbeschermd erfgoedwaarden en versleutelen van gebouwen?
- Vindt de nota goed ingaan op de ontwikkeling, de historische rijkdom en het historische verhaal.

Dhr. Ubbens (CDA):

- Wordt blij van de nota, bijvoorbeeld van het idee met bewoners meer aandacht te krijgen voor slapende schoonheden.
- Ziet graag geld vrijgemaakt om het gehele programma uit te voeren.
- Leest dat bepaalde voorbeelden van onwenselijke ontwikkelingen aangedragen door SP en ChristenUnie verklaard werden uit mindere economische tijden. Hoe houdt de gemeente ook dan vast aan het belang van erfgoed?

Dhr. Wolke (Student en Stad):

- Sluit aan bij de woordvoering van de VVD en kan zich vinden in de nota.

Dhr. De Greef (SP):

- Is blij met de mooie nota en met de maximumbouwhoogte om gedochten op erfgoed te voorkomen.
- Vraagt of het college de loketten voor bevestigsschade en klimaatverbeteringen laat samenwerken. Juist het goed toepassen van specialistische adviezen is van belang.
- Is benieuwd hoe het college ervoor zorgt dat bij het Rijk aan te dragen wijken uit de periode 1850-1940 draagvlak hebben bij raad en inwoners, ook gezien het inspraakproces.

Dhr. Ten Hoove (100% Groningen):

- Heeft weinig aan te merken op de goede nota.
- Roept op goed te kijken naar onderhoud van erfgoed in de Meerdorpen op lange termijn.

Dhr. IJtsma (Stadspartij):

- Onderschrijft het belang van erfgoed voor sfeer, stedelijke economie, toerisme, vestigingsklimaat en vooral voor een goede leefomgeving.
- Ziet graag meer inzet om extra middelen en capaciteit te vinden om de ambities waar te maken. Te veel is nog rood gekleurd.
- Roept op tijdig bouwinstructeurs in te schakelen voor controles achteraf.
- Sluit aan bij de ChristenUnie wat betreft reactie op de inspraak van het platform.

Wethouder Van der Schaaf:

- Dankt de commissie voor de waarderende woorden. Het werd tijd voor een nieuwe nota.
- Licht toe dat welstand- en erfgoedbeleid in elkaar overlopen. Optoppingen en architectuur zijn uiteindelijk onderhevig aan de welstandstoets, waarbij erfgoedbeleid de context definieert en bescherming vergemakkelijkt. Ook bestemmingsplannen zijn nodig om erfgoed te beschermen.
- Besteedt in 2019 vrij uitgebreid aandacht aan het landelijk gebied, ook met het oog op herindeling.
- Kan erfgoedbeleid en inzet daarop ook niet genoeg zijn, maar denkt dat het college een mooie prioritering heeft gekozen met een meerjarige doorkijk als basis voor collegeonderhandelingen.
- Voegt in 2018 al een aantal middelen toe in het binnenkort te verschijnen Meerjarenprogramma woningbouw.
- Wijst op de grenzen aan capaciteit voor handhaving en inspectie. Goed beleid en goede vergunningverlening kunnen de noodzaak tot inspectie wel verkleinen.

- Wil met de cultuurhistorische waardenkaart de waarden goed onder de aandacht brengen, uiteindelijk is het de verantwoordelijkheid van initiatiefnemers. Bij overtredingen volgt handhaving. Recent was er nog een stevig handhavingstraject. Overigens is niet altijd opzet in het spel.
- Antwoordt dat de inventarisatie uit 2004 ophield bij gebouwen tot 1970. De Gasunie, La Liberté en het Groninger Museum zijn mooie voorbeelden van na die tijd die het behouden waard zijn en de komende jaren wellicht ruimte verdienen in het programma.
- Beamt dat het juist ook in economisch minder goede tijden van belang is erfgoed te beschermen. Er zijn voorbeelden waar dat niet goed is gegaan.
- Ziet in Oost-Duitsland een voorbeeld waar een gebrek aan economische ontwikkeling juist gezorgd heeft voor conservatie, maar dat is hier niet van toepassing.
- Werkt op het gebied van bevingsschade nadrukkelijk samen met de provincie, andere gemeenten en de Nationaal Coördinator. Ten Boer ligt middenin het gebied.
- Geeft klimaat- en energiemaatregelen nadrukkelijk een plek in Groningen woont slim. Specialisme is vooral nodig en bedoeld om kennis en ervaring over te brengen op investeerders, niet om alles zelf uit te gaan voeren.
- Antwoordt dat onbeschermden waarden ook via Monumenten Light een plek kunnen krijgen, evenals in de wijkwielstand waar een wijk zelf aan kan geven wat gewaardeerd wordt.
- Heeft een goede samenwerking met Platform Cultureel Erfgoed.
- Vindt de reacties op de slapende schoonheden hartverwarmend. Het is te veel om allemaal mee te nemen, maar geeft wel aan hoezeer erfgoed gewaardeerd wordt, ook verborgen parels.
- Verwacht met deze nota goed vooruit te kunnen wat betreft het beschermen van erfgoed.

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 21.38 uur.